

† CASIAN
*din darul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Dunării de Jos,*

*Preacuvioșilor și preacucernicilor slujitori
ai Sfintelor Altare, preacuviosului cin monahal
și iubitorilor de Dumnezeu, frați și surori
în Domnul înviat din morți,
har, milă, bucurie, pace și sănătate deplină,
iar de la smerenia mea arhierescă binecuvântare.*

*Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!*

Preaiubiți credincioși și credincioase,

Cuvintele adevărate, frumoase, calde, curate, înălțătoare sufletește și mobilizatoare comunitar la Sfintele Paști capătă o sacră dimensiune. Sunt pline de lumina, de pacea și de bucuria Domnului, Biruitorul iadului și al morții și „începerea altei vieți veșnice”¹. Acum câteva clipe ne-am adunat gândurile, stările emoționale, într-o atmosferă normală, tainică, mutându-le de la spațiul personal la cel foarte apropiat de alți semeni, dar, de fapt, cu toții ne-am îndreptat spre singurul loc care ne reunește, spre Sfânta biserică. Chiar calea pe care am străbătut-o, unii fără mijloace de locomoție, ne-a antrenat, ne-a întărit și ne-a ajutat

1. Stihiră în Cântarea a VII-a a Canonului Paștilor.

să biruim inclusiv întunericul exterior cu gândul curat, pentru a primi mult așteptata lumină a Sfintei Învieri a Domnului.

Atunci când condițiile din spațiul exterior sunt mai anevoioase, între acestea fiind și călătoria prin întuneric, noaptea, în interior, în suflete, se aprind, se activează și funcționează reperele noastre de protecție, de atenție mai mare și de putere sporită în depășirea neajunsurilor. Ce poate fi, deci, mai adevărat în așteptarea noastră fără lumină exterioară, în biserici ori în fața acestora, când suntem atât de numeroși, decât apariția unei persoane sacre, preotul, care poartă cu sine, în căușul mâinilor, **Lumina!** Este o lumină pe cât de reală într-un corp luminos văzut, pe atât de sfântă și îmbietoare, căci poartă pe Însuși Biruitorul morții și al întunericului iadului, pe Domnul Hristos, „Lumina lumii“, Care a înviat din morți, „cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le“²!

În această atmosferă a tainicei lumini se depășește întunericul fizic și se aprinde interior „candela din inimi“ deoarece, prin Învierea Sa, Domnul ne oferă concret starea de înviere personală către adevărata viață creștinească, deoarece „astăzi, toate s-au umplut de lumină și cerul și pământul și cele de dedesubt. Deci, să prăznuiască toată făptura Învierea lui Hristos întru care s-a întărit“³.

Câtă lumină pascală primim, atâta credință puternică activăm în noi. Aceasta este trecerea de la întuneric la lumină și de la tristețe și slăbiciune la bucurie, dar și întărire în pacea din noi și dintre noi, astăzi și în tot restul zilelor noastre.

Purtători ai bucuriei vieții înviate prin lumina pascală în noi și între noi, am primit și starea liniștitoare, înălțătoare, deasupra

2. Troparul Sfintelor Paști.

3. Stihiră în Cântarea a III-a a Canonului Paștilor.

grijiilor omenești și determinarea continuării trăirii în stare de pace, de sănătate și de iubire fraternă. „Uleiul cel bun al credinței“, lucrător prin faptele iubirii milostive, îl înmulțim din darul, din iubirea și din binecuvântarea Domnului înviat în morți: „Să ne curățăm simțirile și să-L vedem pe Hristos strălucind cu neapropiată lumină a Învierii. Și, cântându-I cântare de biruință, luminat să-L auzim zicând: «Bucurați-vă!»“⁴.

Dreptmăritori frați și surori în Domnul,

Între toate darurile dumnezeiești, în omeneștile noastre alergări, cu bucurii și încercări, cu suferințe și speranțe, cu lipsuri și împliniri, cu boli și cu vindecări, ce poate mai folositor cât mai multora dintre noi decât **reînvierea respectului profund și autentic pentru tot omul de aproape și de departe? Învierea nu este doar emoția, bucuria de moment și fascinația primirii Luminii în lumânarea pascală, pentru ca apoi să revenim la cele omenești. Așa cum ne arată învățătura Bisericii, Hristos Domnul este Învierea! „Eu sunt învierea și viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi“⁵.**

Mai înainte de Înviere, în casa Mariei și a Martei, surorile lui Lazăr, mort și îngropat de patru zile, **Domnul mută atenția de la faptul Învierii pe Persoana Sa, ca Doctor Vindecător al nostru de moarte și Dăruitor al arvunii vieții celei veșnice.**

Așa a înviat pe Lazăr și l-a ținut în viață! Și Lazăr a ieșit din mormânt prin chemarea, prin puterea și prin iubirea Domnului pentru noi toți, cărora ne împărtășește bucuria și adevărul Învierii Sale „pentru noi, oamenii, și pentru mântuirea noastră“⁶, a celor

4. Stihiră în Cântarea I a Canonului Paștilor.

5. Ioan 11, 25.

6. Articolul al III-lea din Simbolul credinței.

ce stăm adesea departe de El și fără credința în Înviere, rămânând „în întuneric și în umbra morții”⁷.

Dar, iubiți frați și surori, Învierea Domnului ne vindecă și pe noi, prin puterea, prin prezența și darul Său, de una din cele mai frecvente suferințe și boli: **neputința omenească de a ierta aproapele și de a-l iubi „din tot sufletul, din tot cugetul și din toată puterea”⁸!**

Învierea înseamnă sursă reală, cerească, împărtășită de Mântuitorul pentru ieșirea noastră din „iadul” cel întunecos al sufletului cotropit de puterile răului și orbit de opacitatea față de fratele nostru, **care este și trebuie văzut ca o altă „icoană” vie, restaurată și luminată de iubirea Mântuitorului!** El ne solicită neîncetat: „Vedeți să nu disprețuiți pe vreunul din aceștia mici, căci zic vouă: Că îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri”⁹.

Deci, prin focul mistuitor al iubirii dumnezeiești dispăre răul din noi și se ivește lumina prin care trecem, de fapt, de la starea de ignorare, de uitare și de părăsire a omului din această lume, la cea pe care o reface, o restaurează, o înnoiește și o înviază real Hristos. Aceasta este taina fratelui, fratele om! Învierea Domnului ne ajută, prin credință puternică și iubire autentică, să creștem, creștinește și social, de la răutate la bunătate. Iertarea aceasta vine însă de la Domnul, Care răstignește pe Sfânta Cruce patimile și păcatele noastre, omorând cauza morții și dându-ne, în schimb, din iubire iertarea aproapelui. **Din iertarea Domnului pe Cruce prin Înviere, lumea intră în spațiul luminos al frățietății:** „Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri”¹⁰!

7. Matei 4, 16.

8. Marcu 12, 33.

9. Matei 18, 10.

10. Matei 6, 12.

Astfel învie și în noi, la Sfintele Paști, puterea harică prin care depășim egoismul, patima cea mai grea în calea afirmării iubirii curate, sincere și vindecătoare de boala separării de omul, de frațele, de aproapele și de „îngerul“ vieții noastre, care ne deschide luminos calea către „Învierea mai înainte de Înviere“, încă din viața acestora.

Sfinții Părinți filocalici, promotorii și dascălii, doctorii vindecători de boala răutății ne arată și urmarea împăcării, reconcilierii, iertării și iubirii aproapelui: **redobândirea firii pascale.**

Firea pascală este însăși sănătatea persoanei umane, restaurată, reșezată și întărită de Domnul în „raiul“ comunitar, adică în familia luminată de harul Învierii, ca realitate duhovnicească și nu doar ca fapt de moment, trecător, așa precum trec și zorile și cuceresc doar întunericul din afară pentru o jumătate de zi!

Învierea Domnului este viața perpetuuă, eliberată de întunecimea gândului de a judeca doar pe altul, eliberată de graba sancțiunii verbale cu totul distructive și vătămătoare uman și social și, mai ales, de regretabilele fapte rele, violente și, uneori, mortale, cauzate de neputința de a ierta și de a iubi!

Învierea Domnului este, așadar, recuperarea noastră de la starea de fii îndepărtați de Casa veșnicei iubiri a Părintelui ceresc, Care ne așteaptă „cu timp și fără timp“, **oferindu-ne „pâinea cea cerească și paharul vieții veșnice“, dar și „cuvântul care vindecă“, rugăciunea, prin care se deschid și inimile mărinimoase și brațele iubitoare ale medicilor din cealaltă biserică, spitalul!** Așa poate ne ajută Hristos Domnul să-L primim viu, iubitor și vindecător prin orice faptă, gest și deschidere, spre omul zilelor noastre, tot mai căzut în el însuși, în necazuri, în singurătate, în boală, în violență și, mai ales, în lipsa de pace în inimi, de unde se nasc și regretabilele războaie lăuntrice și exte-

rioare. **Paștile înseamnă trecerea Domnului înviat dincolo de „piatra mormântului“ de pe inimile noastre, încremenite în lipsă de iertare și de iubire:** „Numai prezența reală a aceluiași Hristos în toți cei ce cred, dar pe care Hristos nu vrea să-i anuleze în ceea ce are fiecare persoană ca propriu, poate menține atât unitatea, cât și bucuria tuturor în aceeași comuniune în El. **Numai aceasta poate aduce atât echilibru spiritual în fiecare, cât și în relațiile dintre toți, unită cu respectul delicat pentru fiecare persoană, nu numai pentru ceea ce are propriu, ci și pentru faptul că, în fiecare persoană, același Hristos lucrează în fiecare potrivit cu însușirile ei.** Această prezență reală a lui Hristos în toți duce la menținerea lor într-o unitate, dar într-o unitate a iubirii, nu a confuziei“.¹¹

***Preaiubiți fi ai Învierii Domnului
și ai vieții fraterne,***

Să ne luminăm și să viețuim, pe cât reușim, în această comuniune pascală, căci am primit „har peste har“¹² și puteri înnoitoare spre lucrări și fapte bune, trăite în familia reunită a tuturor semenilor de la sate, din cătune, din spitale și din orașe, aici, acasă, la Dunărea de Jos și în lumea mare, împreună toți românii, în speranță, în bucurie și, mai ales, în pacea din noi și cea dintre noi!

Să nu uităm mai ales tinerii! Ei au mari așteptări de la dragostea noastră comunitară fraternă și milostivă. Au răspuns și anul acesta în număr mare la chemările voluntariatului faptelor bune! Depășesc minunat chemările virtuale prin prezența plină de ge-

11. Pr. Prof. Dumitru STĂNILOAE, *Reflecții despre spiritualitatea poporului român*, Ed. Basilica, București, 2018, pp. 482-483.

12. Ioan 1, 16.

nerozitate, de voioșie și de entuziasm mobilizator pentru părinți și pentru bunici, chiar și departe de țară. Acolo ajută preoții și confrății din comunitățile parohiale. **Poartă azi luminile pascale nu doar în mâini, ci și în inimi, dar și „pe calea“ dorului de acasă și așteaptă semnele zâmbetelor, ale prețuirii și ale bucuriei pascale depline!** Acasă, la programele bisericești, ne uimesc real la olimpiade sau la cel mai frumos program al Sfintei noastre Biserici: „Cuvântul care vindecă“!

Și aceste mărturii sunt daruri vii pascale, luminoase, din inimile și entuziasmul copiilor și ale tinerilor însoțiți de iubii lor părinți, de devotații lor preoți în parohii și de jertfelnicii lor dascăli.

Gândurile noastre se îndreaptă astăzi, la Sfintele Paști, către Izvorul vieții, Domnul nostru Iisus Hristos, Care ne cheamă pe toți credincioșii să-L primim și să-I ascultăm chemarea:

Veniți de luați lumină!

Veniți de luați pacea: „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu“¹³!

Veniți de luați bucurie: „Bucurați-vă“¹⁴!

Veniți de luați vindecare de boli: „Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi“¹⁵!

Veniți de vă izbăviți de întristare!

Veniți de luați bucuria vindecării de singurătate!

Veniți de vă împărtășiți din preaplinul iubirii fraterne: „Că și Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească și să-Și dea sufletul răscumpărare pentru mulți“¹⁶!

Veniți de primiți belșugul comuniunii și depășirea fricii de sărăcie!

13. Ioan 14, 27.

14. Matei 28, 9.

15. Matei 9, 12.

16. Marcu 10, 45.

Să împărtășim toți, iubiți părinți, frați creștini de toate vârstele și condițiile omenești, în toate locurile de suferință a semenilor, tuturor, bucuria, lumina și pacea și să împlinim concret faptele vindecătoare! Așa trăim Învierea! Așa ne îmbrățișăm unii pe alții! „Să zicem: fraților și celor ce ne urăsc pe noi”¹⁷! Astfel să rămânem în lumina Învierii cu sănătate deplină, aici și pretutindeni!

Sfinte bucurii și viață pașnică în armonia păcii din inimi, în noi și între noi!

Hristos a înviat!
Adevărat a înviat!

Al vostru de tot binele voitor
și către Hristos Domnul rugător,

† Casian
Arhiepiscopul Dunării de Jos

17. Stihira „Ziua Învierii...” din Canonul Paștilor.